

Yeni Sinsiyet'in Seçkinlik Arayışı

Seçkinlik, saygınlık ve bu ikisi doğrultusunda oluşan statüko arayışı, Yeni Sinsiyet Tipolojisi'nin¹ kendini, arzularını ve hilebaz stratejilerini sisleyemediği, bu yönde dezenformasyon uygulayamadığı en belirgin konulardan biridir. Yeni Sinsiyet'in seçkinlik arayışı çoğulcu yaklaşımlarla tersleşen oligarşik bir düzeneğin kurulumunu içerdiği için Yeni Sinsiyet'in projelendirdiği hedef kitlesinde gecikmeli bir huzursuzluk yaratmaktadır. Yeni Sinsiyet'in niceliksel olarak hedeflediği “biz” söylemine ve retorik arsızlığına² uymayan niteliksel bir arayış, huzursuzluğun kök nedenidir. Bu his cehalet alanında -henüz- bütünlüklü bir “farkındalık” boyutuna gelemediği için çoğunlukla gecikmeli olarak duyulmakta, geçiştirilmekte ve büyük bir tepkisellik içermemektedir.

Önünde sonunda, hangi enstrümanları hangi amaçlarla kullanırlarsa kullansınlar, Yeni Sinsiyet tipolojisi ve nemalanıcıları kendilerini sağlama bağlayacakları bir ayrıcalık katmanını arzu etmektedir, bu durum gün gibi ortadadır. Arzu edilen kalıcılık ve müstahkem mevki bizzat statükonun tanımında vücut bulmaktadır. Ancak, bir amaç olarak düşündüğümüzde seçkinlik, Yeni Sinsiyet'in diğer stratejik amaçlarıyla karşılaştırıldığında gerçekleşmesi ve projelendirmesi en zor olanıdır. Bu kapsamda aklıma hemen şu sorular geliyor: Kalıcılığı ve sürdürülebilirliği açısından Yeni Sinsiyet'in yeni bir seçkinlik katmanını oluşturabilmesi ya da bu yöndeki enstrümanları kullanabilmesi için yeterli zamanı ve liyakatı var mıdır? Konu “seçkinlik” olduğunda bir taşla iki kuş -eşanlı olarak- kolayca vurulabilmekte midir? Seçkinler kültürel dezenformasyon hilelerine -cehalet alanında olduğu gibi, hemencecik- kanmakta mıdır? Seçkinlik, kendi tanımı gereği ayrıcalıklı ve farklı odaklar, biricik uğraşlar sonucunda oluşmaz mı? Yeni Sinsiyet'in nemalanıcıları bu odak uğraşlarının içinde bulunarak ayrıcalık arayışında görüldüğünde, cehalet alanındaki huzursuzluk artmayacak mıdır? Ayrıcalıklı uğraşlardaki “eşsiz” ve “paha biçilemez” öğeler yani kültürel sermaye, diğer her şeyle eşanlı olarak nasıl el değiştirilebilir?

Cehalet alanında niceliksel hedeflere kolayca ulaşılabilir; Yeni Sinsiyet'in birtakım hesapları, kalemleri, sayıları ortalama bir kararlılık sergileyerek çarpıtılabildiği, hileli oranlar icat edebildiği, her konuda dezenformasyon ya da gerçeklik terörü uygulayabildiği biliniyor. Zaten, garabet ortamının cehalet alanına dönüşmesinin ardından bu hilebaz uygulamalar birer beceri olarak tanımlanmaktadır. Günümüzde, Yeni Sinsiyet'in “biz” şeklinde ifade ettiği niceliksel üstünlüğe orta şiddette bir sermaye değişimi hareketiyle ya da cehalet alanındaki yandaş-paydaş etkileşimlerinin hızlandırılmasıyla ulaşılabilir, ulaşılmıştır da. Ancak seçkinlik gibi niteliksel bir amaç ortaya koymak, böylesi bir katmanı yeniden tasarlamak için mevcut seçkin tipolojisinin, Yeni Sinsiyet tipolojisini kabul etmesi gerekmektedir. Bu kabulün önündeki temel engel seçkinler tarafından açıkça ortaya konmuştur; seçkinler kendi “biricik” tipolojilerinin kimyasını Yeni Sinsiyet gibi “bizzat tipoloji tanımıyla çelişen” bir keşmekeşle yıpratmak istememektedir. Tıpkı Yeni Sinsiyet'in tipoloji tanımında yer alan çelişkide görüldüğü gibi böylesi bir içerme söz konusu olduğunda seçkin tipolojisi de kendi tanımıyla çelişecektir. Çünkü seçkini

seçkin kılan temel davranış biçimi, bazı unsurları kendisinden ve itibar odağı olan uğraşlarından uzak tutmaktır. Bu kapsamda düşünüldüğünde seçkinlik, bir kayıtsızlık türüdür.

Yeni Sinsiyet, seçkinlik arayışını yönetsel stratejileriyle ve yönetsel enstrümanlarıyla biçimlendirmeye çalışıyordu önceleri... Tarihin salınımına bakıldığında modernizmin ilkelerini bilmek ve bu doğrultuyu iktisadi alana belirgin faaliyet adımlarıyla taşımak, yatırım planları yapmak, kilometre taşları dikmek seçkinlerin öncülüğünde icra edilen şeylerdir. Yeni Sinsiyet nemalanıcılarının bu role kanalize olabilmesi için öncelikle ticari konularda seçkinler ile arasında yönetsel bir dil birliğinin oluşması gerekir. Bu dil birliğini sağlayacak yönetsel ortaklık ise Yeni Kapitalizm'in ve türev uygulamalarının ta kendisiydi. Yeni Sinsiyet, seçkinlere yakınsama çabalarına yeni kapitalizmin kültürünü önceleyen bir karektere bürünerek başlamıştır. Ancak yeni kapitalizmin değerler sisteminin güç kaybetmesiyle ve özellikle de ilerleme prensibinin tutarsızlaşmasıyla birlikte Yeni Sinsiyet'in ortak olmak istediği payda yıpranmış, yeni kapitalizmin dili ve tutumları ayrıcalıklı özelliğini yitirmiştir. Bu noktada seçkinler, uzun soluklu ve yeni bir vizyon arayışıyla birlikte ayrıcalık unsurlarını yeniden akort etmeye girişmişlerdir. Yeni Sinsiyet ise bu hesapsız arayışa ortak olamamıştır. Çünkü Yeni Sinsiyet tipolojisi, cehalet alanında niceliksel hedeflere ulaşmak için verdiği pragmatik kararlar sırasında vizyonerliğin gerektirdiği zihinselliğin neredeyse tümünü kaybetmiş, bir anlamda 40-50 yıllık birikimini hesapsızca harcamıştır. Ortalama akıl, yeni bir vizyon belirlemek konusunda işlevsizleşmiş, seçkinler ise bu durumu Yeni Sinsiyet'i dışlamak için bir fırsat olarak görmüşler ve böylece Yeni Sinsiyet, seçkinlere özgü vizyon arayışlarına dahil olamamıştır.

Diğer taraftan, koleksiyonerlik, sanat ve sanatçı hamiliği, müzecilik, vakıfçılık, eğitim, spor, teknoloji ve bilim gibi konular yıllar boyunca seçkinlerin yatırım yaptığı, öncülük etmeye çalıştığı "biricik" uğraşı alanlarıdır. Bu alanlar seçkinlerin "değerlediği" bir kültürel sermayeyi belirlemektedir. Kültürel sermayesini arttırmak için doğu ve batı kültürel değerlerinin her ikisine birden itibar eden seçkinlerin bu konulardaki otoritesi, erişebilirliği, uzmanlığı, kanaat önderliği ve sahiplenme gücü Yeni Sinsiyet tipolojisinden çok daha kapsamlıdır. Böylelikle seçkinler, bazı "eşsiz" kültürel değerlerin hamiliğini seçkinliklerinin geleceğe uzanan bir güvencesi olarak sürekli ellerinde bulundurmaktadır.

Peki, seçkinlerin iktisadi vizyon arayışlarının yanı sıra elinde tuttuğu kültürel sermayeye ya da bu konulardaki kanaat önderliğine müdahil olamayan, hatta bu konulardaki arayışlarının başarısızlıkla sonuçlandığını söyleyebileceğimiz Yeni Sinsiyet, durumu değiştirmek için ne yapacaktır, nasıl bir taktiği benimseyecektir?

Bu önemli sorunun cevabı -aynı zamanda- yazımızın da son tümcesi olsun:

Seçkinlerin kültürel sermayesini işlevsiz kılacak "Kültür Endüstrileri"ni olabildiğince hızlı bir şekilde yüceltmeye ve yaygınlaştırmaya çalışmak...

Zafer Yalçınpınar – 14 Ocak 2011

¹ Bkz: "Yeni Sinsiyet ve Bazı Enstrümanları", <http://zaferyal.kuzeyyildizi.com/i21.html>

² Bkz: "Yeni Sinsiyet Tipolojisi'nin 'Biz' Söylemi ve Retorik Arsızlığı", <http://zaferyal.kuzeyyildizi.com/i22.html>